

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
місцевих політик і програм соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Надвірнянська міська територіальна громада
Івано-Франківська область

2024

Зміст

Терміни та скорочення	3
Вступ	3
Методологія дослідження	4
Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту	5
Інформація щодо аналізу відкритих джерел	5
Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел	6
Інформація про чинні програми регіонального та місцевого рівнів у напрямі соціальної підтримки і захисту населення, підтримки ВПО	7
Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами	8
Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг	9
Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів	9
Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів	10
Аналіз наявних програм та проєктів програм, місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів	10
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик та програм у сфері соціального захисту	11
Рекомендації	13

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи

МТГ — міська територіальна громада

НПА — нормативно-правовий акт

УБД — учасниці та учасники бойових дій

АТО — антитерористична операція

ООС — операція Об'єднаних сил

ОМС — органи місцевого самоврядування

Вступ

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєшес Суппорт Сервісез”» у межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, спільно із Радою з питань ВПО при Надвірнянській міській раді провели дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту населення.

Згідно зі статтею 14 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», ВПО користуються тими самими правами і свободами відповідно до Конституції, законів та міжнародних договорів України, що й інші громадяни України, які постійно проживають в Україні. Забороняється їх дискримінація при здійсненні ними будь-яких прав і свобод на підставі, що вони є внутрішньо переміщеними особами. Сьогодні проблема внутрішнього переміщення в Україні є надзвичайно гострою. Частина напрямів соціальної підтримки ВПО покривається за рахунок державних допомог та програм. Але ВПО важливо відчувати та отримувати підтримку й на рівні громад, до яких вони перемістилися. Включення ВПО до місцевих цільових програм є одним із факторів вирішення цього питання.

Важливість даного дослідження полягає в оцінці включення ВПО до життя громади, перебування їх у полі зору ОМС та реагування на виклики, пов'язані з подоланням негативних наслідків внутрішнього переміщення. Крім цього, надання соціальної підтримки ВПО на однаковому рівні з зареєстрованими мешканцями громади є ключовим фактором інтеграції та адаптації ВПО у такій громаді, у зменшенні соціальної напруги.

Проведення даного моніторингу дало змогу оцінити сильні та слабкі сторони місцевої політики щодо соціальної підтримки населення. Цей документ може стати основою розроблення та впровадження подальших змін при визначенні пріоритетних заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення (зокрема з урахуванням інтересів ВПО).

Станом на 26.02.2024 на території Надвірнянської територіальної громади зареєстровані та проживають 3693 ВПО, з них діти до 18 років — 1210, люди віком 18-59 років — 1968, люди віком 60+ — 587, люди з інвалідністю — 100.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм та політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на рівні громади, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження покликане надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого та інклюзивного підходу до задоволення потреб ВПО. Підходу, який враховує їхні життєві обставини, сприяє їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

Такі акти і документи у сфері захисту прав та інтересів ВПО або їх підтримки:

1. Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
2. Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
3. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
4. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
5. Звіти з виконання місцевих програм і заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.
6. Інші місцеві акти і документи (та проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів або підтримку ВПО.

Завдання дослідження

1. Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб.
2. Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм, заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
3. Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
4. Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб.

5. Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
6. Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб і законних інтересів.
7. Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
8. Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА або розроблення нових для подальшого використання Радою ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

Під час підготовки даного звіту було проаналізовано відкриті джерела та наявні документи на сайтах громади, а також направлено відповідні запити до Надвірнянської міської ради щодо впровадження цільових програм у сфері соціального захисту населення, зокрема ВПО, на місцевому рівні, які затверджуються ОМС в межах їхньої діяльності (відповідно до статей 26, 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Джерела інформації:

1. Сайт Надвірнянської міської ради.
2. Офіційні відповіді на запити згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації».
3. Статистична інформація щодо кількості ВПО, які потребують соціального захисту.
4. Місцеві НПА (положення, програми, рішення, розпорядження, плани заходів тощо).
5. Звіти про виконання соціальних програм.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення та посилання на сайт	Чи є на сайті окремий розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Зазначити (легко, середня складність, висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)	Зазначити (легко, середня складність, висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)
Івано-Франківська обл., Надвірнянська МТГ	Надвірнянська міська рада https://nadrada.gov.ua/	Так	Ні	Ні	Так	Ні	Легко	Так	Інформація відсутня	Ні
	Надвірнянська ЦРЛ https://nadvirna-hospital.if.ua/nadannya-posluh	Ні	Ні	Ні	Так	Ні	Ні	Ні	Легко	Так
	КНП «Дитяча лікарня Надвірнянського району» Надвірнянської міської ради https://www.facebook.com/ChildHospitalNadvirnaidHospitalNadvirna	Ні (здебільшого сторінка містить статистичні дані щодо обстеження та надання послуг дітям з-поміж ВПО)	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні

Інформація про чинні програми регіонального та місцевого рівнів у напрямі соціальної підтримки та захисту населення, підтримки ВПО

Програма соціального захисту населення Надвірнянської міської територіальної громади на 2022–2026 роки (затверджена Рішенням Надвірнянської міської ради від 23.12. 2021 № 824-14/2021).

Мета Програми: реалізація державної політики у сфері соціального захисту дорослого населення та захисту прав дітей, які проживають на території міської територіальної громади, підтримка та підвищення життєвого рівня малозабезпечених громадян України, людей з інвалідністю, одиноких пенсіонерів, людей, зокрема дітей, які потрапили в тривалу екстремальну ситуацію (стихійне лихо, пожежа, катастрофа, погіршення стану здоров'я та інше), забезпечення соціальної підтримки громадян України, мобілізованих на військову службу, учасниць та учасників АТО, ООС і членів їхніх сімей, членів сімей людей, які загинули (зникли безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час безпосередньої участі в АТО; внутрішньо переміщених осіб; учасниць та учасників бойових дій на території інших держав; людей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; запобігання сирітству, створення умов для всебічного розвитку та виховання дітей, соціально-правового захисту дітей, сприяння у задоволенні соціальних потреб сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, збереження сімейних цінностей, попередження насильства в сім'ї.

Завдання Програми: дотримання стандартів надання соціальних послуг незахищеним верствам населення; надання базових соціальних послуг мешканцям громади; виконання завдань державної соціальної політики, спрямованих на покращення життя людей з інвалідністю, вдосконалення та подальший розвиток системи надання їм реабілітаційних послуг; створення додаткових умов для організації дозвілля та активного відпочинку людей старшого та похилого віку; забезпечення надання одноразової грошової допомоги мешканцям громади; забезпечення надання щомісячної фінансової допомоги сім'ям загиблих/померлих військовослужбовців/вців під час виконанні службових обов'язків; матеріальна підтримка військовослужбовців/вців-контрактниць/ників; вшанування пам'яті загиблих УБД, забезпечення реалізації права на безоплатне поховання відповідно до чинного законодавства; вшанування людей, в житті яких відбуваються пам'ятні події, пам'ятних дат; економічна та соціальна підтримка сімей; попередження насильства в сім'ї; заходи щодо попередження випадків торгівлі людьми; підтримка соціальної діяльності громадських організацій.

Програма підтримки обдарованих дітей Надвірнянської міської територіальної громади на 2022–2024 роки (затверджена Рішенням Надвірнянської міської ради від 19.04.2022 № 972-15/2022).

Мета Програми: підтримка обдарованих і талановитих дітей та молоді, створення сприятливих умов для розвитку їхнього наукового потенціалу, самореалізації творчої особистості в сучасному суспільстві.

Завдання Програми: вдосконалювати системи пошуку обдарованих дітей; впроваджувати в освітній процес сучасні науково-методичні концепції, форми і методи діяльності; органічно поєднувати навчання, виховання та розвиток обдарованих дітей; стимулювати наукову діяльність серед учнів шляхом забезпечення виплати одноразових грошових винагород для переможців III і IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів та II і III етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів членів Малої академії наук України, учнів ЗЗСО Надвірнянської територіальної громади, які за результатами зовнішнього незалежного оцінювання отримали 190 і більше балів.

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

Програма соціального захисту населення Надвірнянської міської територіальної громади на 2022–2026 роки (затверджена Рішенням Надвірнянської міської ради від 23.12.2021 № 824-14/2021).

У 2023 році на виконання Програми в місцевому бюджеті було передбачено 15 597 400,00 грн, з них кошти обласного бюджету — 146 800,00 грн. Використані обсяги видатків склали 15 328 800,00 грн, з них кошти обласного бюджету — 139 300,00 грн.

В межах Програми профінансовано: надання адресної грошової допомоги на суму 5 967 000,00 грн, надання соціальних послуг людям похилого віку на суму 3 039 000,00 грн, надання додаткових виплат членам сімей загиблих на суму 191 200,00 грн, надання допомоги на придбання твердого палива для членів сімей загиблих на суму 210 000,00 грн, надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг військовослужбовцям/вцям та членам сімей зниклих безвісти військовослужбовиць/вців на суму 3 089 100,00 грн, оздоровлення дітей УБД на суму 288 000,00 грн, надання одноразових грошових допомог до пам'ятних дат членам сімей загиблих військовослужбовиць/вців на суму 263 500,00 грн, фінансову підтримку громадських організацій на суму 1 028 800,00 грн.

Програма підтримки обдарованих дітей Надвірнянської міської територіальної громади на 2022–2024 роки (затверджена Рішенням Надвірнянської міської ради від 19.04.2022 № 972-15/2022).

2023 року на фінансування Програми було передбачено 300 000,00 грн, з них профінансовано та використано — 218 000,00 грн. Зокрема, 96 800,00 грн — надання стипендій переможцям олімпіад, конкурсів, турнірів, 33 000,00 грн — надання стипендій дітям, які здали НМТ на високий бал, 88 000,00 грн — виплата одноразової премії педагогиням та педагогам, яку на 43 000,00 грн профінансовано за рахунок освітньої субвенції.

Місцева цільова програма забезпечення перебування внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Надвірнянської міської ради та надання соціальної допомоги даній категорії громадян Офісом соціальних послуг Надвірнянської міської ради на 2023 рік (затверджена Рішенням Надвірнянської міської ради від 20.04.2023 № 1409-19/2023).

Фінансування Програми у 2023 році — 1 160 000,00 грн. Кошти були використані на забезпечення засобами гігієни, постільними речами, придбання обладнання та матеріалів для облаштування місць проживання ВПО, поточний та капітальний ремонт приміщення, де вони перебувають.

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

Порядок тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб у приміщенні гуртожитку по вул. Гетьмана Мазепи, 57 в місті Надвірна (затверджений Рішенням виконавчого комітету Надвірнянської міської ради від 04.05.2023 № 82).

Порядок визначає організаційні засади забезпечення розміщення внутрішньо переміщених осіб та/або евакуйованих осіб, які прибули до Надвірнянської МТГ.

Рішення Надвірнянської міської ради «Про визначення вартості харчування та встановлення розміру батьківської плати за харчування дітей в закладах освіти у 2024 році» (від 21.12.2023 № 1833-29/2023).

Встановлює безоплатне харчування, зокрема одноразове гаряче харчування для пільгових категорій населення (зокрема ВПО).

Рішення Надвірнянської міської ради «Про оплату за навчання та встановлення контингенту учнів у мистецьких школах Надвірнянської міської територіальної громади на 2023–2024 навчальний рік» (від 28.09.2023 № 229).

Встановлює розмір плати батьків за навчання дітей у мистецьких школах Надвірнянської міської територіальної громади.

Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема проєктів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проєкти НПА щодо підтримки ВПО
Івано-Франківська обл., Надвірнянська МТГ	2	3	2	0	3	1	0

Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів

Область / населений пункт, громада	Програми та НПА щодо підтримки населення			Програми (зокрема проєкти) та НПА щодо підтримки ВПО	
	Всього	З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО	З них потребують внесення змін або доповнень	Всього	З них потребують внесення змін або доповнень
Івано-Франківська обл., Надвірнянська МТГ	5	3	1	1	0

Аналіз наявних програм та проєктів програм, місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів

Програма соціального захисту населення Надвірнянської міської територіальної громади на 2022–2026 роки (затверджена Рішенням Надвірнянської міської ради від 23.12.2021 № 824-14/2021).

Дана Програма спрямована на надання соціальних послуг, грошової допомоги людям з числа вразливих верств населення, відшкодування витрат на поховання, відзначення пам'ятних дат, соціальну та економічну підтримку сімей, підтримку громадських організацій. Підтримку ВПО також визначено як мету Програми. За інформацією Офісу надання соціальних послуг Надвірнянської міської ради, ВПО отримують допомогу, визначену Програмою, на рівні з жителями, які зареєстровані на території Надвірнянської МТГ. Програма також містить низку порядків, що регулюють надання грошових допомог і за своїм змістом не обмежують прав ВПО на отримання визначених допомог. Програма передбачає проведення масових розважальних, ігрових, інформаційних заходів, участь в яких можуть взяти всі мешканці громади без обмежень.

Програма підтримки обдарованих дітей Надвірнянської міської територіальної громади на 2022–2024 роки (затверджена Рішенням Надвірнянської міської ради від 19.04.2022 № 972-15/2022).

Програма спрямована на заохочення дітей, які навчаються в закладах освіти Надвірнянської міської ради та стали призерами навчальних змагань. Стипендія виплачується за досягнення в офіційних навчальних змаганнях протягом попереднього навчального року з метою морального та матеріального стимулювання гідного представлення Надвірнянської МТГ на обласному, загальнодержавному та міжнародному рівнях та не залежить від місця реєстрації дитини.

Дітей ВПО забезпечують безкоштовним харчуванням, але пільги для сплати за відвідування мистецьких шкіл Надвірнянської МТГ не передбачені. Оздоровлення дітей УБД відбувалося в межах Програми соціального захисту населення. Оздоровлення дітей інших пільгових категорій не проводилося.

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Під час моніторингу було вивчено і проаналізовано програми та інші НПА, спрямовані на соціальну підтримку населення. Основною програмою, в межах якої здійснюється надання підтримки соціально вразливим верствам населення, є Програма соціального захисту населення Надвірнянської міської територіальної громади. Вона об'єднує заходи, спрямовані на вирішення найбільш соціально чутливих актуальних проблем. Деякі НПА не поширюються на ВПО, тому рекомендовано внесення до них відповідних змін. Також проблемним є питання оздоровлення дітей, оскільки проведення оздоровчих заходів або функціонування пришкільних таборів не передбачене.

В НПА та програмах наявне дискримінаційне, некоректне використання терміну «особа з інвалідністю» та похідних від нього. Рекомендовано погодити дані визначення з вимогами Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування терміна “особа з інвалідністю” та похідних від нього», враховувати зазначені вимоги під час розроблення проєктів НПА і програм.

Відповідно до пункту 4 розділу 2 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, спрямованих на лібералізацію Європейським Союзом візового режиму для України», ОМС можуть звільняти окремі категорії людей від сплати вартості адміністративної послуги за оформлення (зокрема замість втрачених або викрадених), обмін документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, яка зараховується до місцевих бюджетів. А також ухвалювати рішення про компенсацію таким категоріям людей вартості адміністративної послуги за оформлення (зокрема замість втрачених або викрадених), обмін документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, вартості бланка документа, його персоналізації, яка зараховується до спеціального фонду Державного бюджету України.

Згідно з відповіддю на запит на доступ до публічної інформації, який було направлено до Надвірнянської міської ради, відповідні рішення про звільнення від сплати вартості адміністративної послуги за оформлення (зокрема замість втрачених або викрадених), обмін документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, яка зараховується до місцевих бюджетів, а також надання компенсації таким категоріям людей вартості адміністративної послуги за оформлення (зокрема замість втрачених або викрадених), обмін документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, вартості бланка документа, його персоналізації, яка зараховується до спеціального фонду Державного бюджету України, не ухвалювались.

Згідно з відповіддю на запит на доступ до публічної інформації, який було направлено до Управління Державної міграційної служби в Івано-Франківській області, протягом 2023 року за оформлення паспорта громадянина України (у разі обміну паспорта, замість втраченого або викраденого) звернулася 141 ВПО, з них: до Верховинського відділу — 0; Галицького відділу — 6; Городенківського відділу — 3; Долинського відділу — 0; Івано-Франківського відділу — 89; Калуського відділу — 1; Коломийського відділу — 31; Косівського відділу — 4; Надвірнянського відділу — 3; Рогатинського відділу — 0; Рожнятівського відділу — 3; Снятинського відділу — 0; Тисменицького відділу — 1; Тлумацького відділу — 0.

Аналізуючи наведену вище інформацію, можемо зробити висновок, що ухвалення рішення про звільнення ВПО від сплати адміністративного збору за виготовлення паспорта громадянина України, який зараховується до місцевого бюджету, та надання компенсації ВПО вартості бланка документа, його персоналізації, яка зараховується до спеціального фонду Державного бюджету України, не створить надмірного навантаження на місцевий бюджет. Разом з тим продемонструє повне розуміння громадою актуальної ситуації, її залученість до процесу вирішення проблем ВПО, особливо новоприбулих.

З огляду на вищезазначене, рекомендовано ухвалити відповідні рішення.

Рекомендації

Рішення Надвірнянської міської ради «Про оплату за навчання та встановлення контингенту учнів у мистецьких школах Надвірнянської міської територіальної громади на 2023–2024 навчальний рік» (від 28.09.2023 № 229)

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<p>2. Звільнити від оплати за навчання на 100 відсотків:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дітей-інвалідів, яким не протипоказане навчання у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (за висновком медичної комісії); • дітей-сиріт; • дітей, позбавлених батьківського піклування; • дітей учасників бойових дій (АТО-ООС, мобілізованих військовослужбовців на час дії воєнного стану в Україні); • дітей, батьки яких загинули під час участі в АТО-ООС; • дітей військовослужбовців, які загинули при виконанні службових обов'язків; • дітей, батьки яких пропали безвісти, за особливих обставин, захищаючи нашу країну у російсько-українській війні. 	<p>2. Звільнити від оплати за навчання на 100 відсотків:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дітей з інвалідністю, яким не протипоказане навчання у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (за висновком медичної комісії); • дітей-сиріт; • дітей, позбавлених батьківського піклування; • дітей учасниць та учасників бойових дій (АТО-ООС, мобілізованих військовослужбовців/вців на час дії воєнного стану в Україні); • дітей, батьки яких загинули під час участі в АТО-ООС; • дітей військовослужбовиць/вців, які загинули при виконанні службових обов'язків; • дітей, батьки яких зникли безвісти за особливих обставин, захищаючи нашу країну у російсько-українській війні; • дітей внутрішньо переміщених осіб. 	<p>2. Звільнити від оплати за навчання на 100 відсотків:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дітей з інвалідністю, яким не протипоказане навчання у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (за висновком медичної комісії); • дітей-сиріт; • дітей, позбавлених батьківського піклування; • дітей учасниць та учасників бойових дій (АТО-ООС, мобілізованих військовослужбовиць/вців на час дії воєнного стану в Україні); • дітей, батьки яких загинули під час участі в АТО-ООС; • дітей військовослужбовиць/вців, які загинули при виконанні службових обов'язків; • дітей, батьки яких зникли безвісти за особливих обставин, захищаючи нашу країну у російсько-українській війні; • дітей внутрішньо переміщених осіб.

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд «Стабілізаційні Сервіси»» в лютому – червні 2024 року.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоб слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:
<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
info@radnyk.org

FACEBOOK:
[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:
[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:
[@SSS_Ukraine](https://www.t.me/SSS_Ukraine)

TWITTER:
[@SSS_Ukraine](https://twitter.com/SSS_Ukraine)